

Open categorie

De Amerikaanse Lia Thomas (geboren als William Thomas) droomt van de Olympische Spelen in 2024, maar wordt door de internationale zwembond niet toegelaten in de vrouwencompetitie. © AFP

Stel: je zwemt, in competitie, en je staat er-
gens anoniem hoog in de ranking van je fa-
voriete afstand, maar je wilt nummer één
worden. Wat zijn je opties dan?

Beter en meer trainen? Je traint al tien
keer per week, inclusief droog- en kracht-
training. Veel rek ziet er niet meer op.

Doping? Als je dat al zou overwegen: niet
doen. Je wint er hooguit een paar tientallen plaat-
sen mee, maar de beste word je nooit.

Een speciaal pak? Mag niet meer.

Je enige hoop is een geslachtsverandering, als je
tenminste een man bent en bereid bent vrouw te
worden.

Hoe oprecht ook de drijfveer om zoiets ingrijpends
als een transitie te ondergaan, dat is precies wat de
universitaire zwemmer William Thomas is overko-
men. Hij was een meezwemmer op de 500 yards bij
de mannen op universitair niveau, werd in 2019 Lia
Thomas, won in maart van dit jaar de 500 yards en
werd eerste op de universitaire
ranglijst, bij de vrouwen.

Om alles in perspectief te plaat-
sen: Lia Thomas zwom negen se-
conden trager dan het record van
de topzwemster Katie Ledecky, die
wel is geboren als vrouw. Thomas
had dus nog wat werk om haar
droom - deelnemen aan de Olym-
pische Spelen van Parijs in 2024 -
waar te maken. Eerder deze week
bleek dat ze die mag opbergen.
Van de internationale zwembond
FINA heeft ze de deur op haar neus gekregen.

Wat was het schrikken dat uitgerekend dat bejaard-
dientehuis van het wereldzwemmen met de meest
verregaande verordening kwam in de kwestie rond
trans vrouwen. Zij mogen bij vrouwen in competitie
uitkomen, aldus FINA, op voorwaarde dat ze hun
transitie voor hun twaalfde hebben doorgemaakt.

Je had tot nog toe de bepaling van het Internatio-
naal Olympisch Comité die de beslissing per sport
aan de internationale bonden overliet. Dat werd als
laf aangezien, maar dat was wetenschappelijk de
enige juiste visie. Niet alle sporten zijn gelijk, niet
alle trans vrouwen hebben in alle sporten evenveel
voordeel, maar ze hebben wel in alle sporten een
voordeel als ze als man zijn geboren en de puberteit
als man hebben doorgemaakt. Daarom drong een
reglementering zich op.

Zo had je al de bepaling van World Athletics, de
internationale atletiekbond, die zegt dat een trans
vrouw ten minste twee jaar haar testosterongehalte
onder de 5 millimol moet houden, maar nu het

voorbeeld van de zwembond wil volgen. De inter-
nationale wielerbond UCI vindt dan weer dat het
2,5 millimol moet zijn. Ja, het is ingewikkeld en het
zal nog ingewikkelder worden.

Vrouwensport bestaat nu eenmaal met dank aan
de binaire opdeling in geslachten. Het voordeel van
de mannelijke puberteit staat onomstotelijk weten-
schappelijk vast. Het bedraagt minimaal 10 procent
in uithoudingssporten zoals lopen, zwemmen en
fietsen, maar kan oplopen tot de helft in hockey en
honkbal bij de sleeppush en de worp. Het grootste
verschil wordt gemeten bij de vuistslag, die bij de
mannen 160 procent harder is dan bij de vrouwen.

In de meeste sporten presteren jongens rond hun
veertiende doorgaans beter dan de absolute wereld-
top bij de vrouwen, met dank aan de mannelijke
puberteit. Uit studies blijkt nu dat dit voordeel ver-
mindert bij de typische hormoonbehandelingen
voor trans vrouwen, maar nooit helemaal ver-
dwijnt. Toch is er een categorie activisten die vindt
dat inclusie voorop moet staan.
Daartegenover staat de 99,999
procent sportvrouwen die vin-
den dat voormalige mannen bij
hen niks te zoeken hebben.

De trans vrouw in de topsport
is al een tijdje hét hot item van
het moment, vooral in de Angel-
saksische landen. Je had dit jaar
Lia Thomas in het zwemmen.
Vorig jaar was er de Nieuw-Zeel-
andse Laurel Hubbard in het ge-
wichtheffen, voor wie op de Spe-

len in Tokio de wereldpers was uitgerukt, maar die
helemaal de mist in ging. Daar is nu nog de Engelse
wielrenster Emily Bridges bij gekomen, die net als
Thomas naar Parijs 2024 wil. Premier Boris Johnson
heeft Bridges onlangs helemaal afgebrand en in de
VS overkwam Thomas hetzelfde met Trump-zender
Fox, waardoor het debat ook een politieke dimensie
kreeg.

De FINA heeft het trouwens slim aangepakt. Zij
willen trans vrouwen wel een kans geven om in
competitie uit te komen in een open categorie.
Geen mens die weet hoe dat praktisch in zijn werk
moet gaan. Voor een aparte categorie trans zwem-
mers vinden ze nooit genoeg atleten van niveau.

Of ze zouden van het mannenzwemmen een
open categorie kunnen maken en dan zwemmen
trans vrouwen gewoon weer tegen mannen zoals
voorheen. Of ze zouden, zoals al is geopperd, die
open categorie in de paralympische sporten kun-
nen onderbrengen in aparte hormonale categorie-
en. Die hebben ervaring zat met classificaties.

**In de meeste sporten
presteren jongens
rond hun veertiende
beter dan de wereld-
top bij de vrouwen**